Fra: PBL info <info@pbl.no>
Sendt: 10.07.2026 09:15:05
Til: Postmottak <postmottak@sortland.kommune.no>
Kopi: PBL info <info@pbl.no>
Emne: Saksnr. 26/3592 - høringssvar fra PBL (Private Barnehagers Landsforbund)

Høringssvar – Lokal forskrift om satser for beregning av grunntilskudd til private barnehager i Sortland kommune for 2027

PBL (Private Barnehagers Landsforbund) er Norges største interesse- og arbeidsgiverorganisasjon for private barnehager. PBL har 1.700 medlemsbarnehager med rundt 30.000 ansatte i mer enn 200 kommuner.

PBL viser til Sortland kommunes forslag til lokal forskrift om finansiering av private barnehager for tilskuddsåret 2027. Forskriften fastsetter satser for grunntilskudd.

PBL fremhever det grunnleggende kravet om å likebehandle kommunale og private barnehager når det gjelder beregningen av offentlig tilskudd til drift, og viktigheten av å sikre de private barnehagene lovmessig finansering ved utarbeidelsen av forskriften.

Likebehandling forutsetter at private barnehager får offentlig tilskudd på samme økonomiske grunnlag som kommunale barnehager, og at alle relevante kostnader i kommunens drift inngår i beregningsgrunnlaget.

PBL anbefaler at Sortland kommune følger forskriftsmalen som KS har utarbeidet til kommunenes bruk.

Kommunen bør utarbeide et eget høringsnotat som redegjør for beregningsgrunnlaget, forutsetninger, eventuelle uttrekk og økonomiske konsekvenser.

Høringsgrunnlaget bør suppleres og sendes på ny/supplerende høring.

PBL bør være fast høringsinstans ved høring av fremtidige forskrifter om finansiering av private barnehager.

PBL bidrar gjerne med ytterligere innspill og presiseringer under den videre behandlingen av forskriften frem mot innstilling til politiske organer. Vi setter også pris på å få direkte informasjon om når saken behandles, og med lenke til saksdokumenter/innstilling i saken.

Til forslaget til forskrift:

§ 1 Hjemmel

- Det bør klargjøres hvilket kommunalt organ som vedtar forskriften. PBL anbefaler at kompetansen ligger hos kommunestyret eller formannskapet.

§ 2 Virkeområde og ikrafttredelse

- Forskriften bør klargjøre hvordan eventuelle private åpne barnehager og private familiebarnehager finansieres.

§ 3 Satser for grunntilskudd

- PBL støtter konklusjonen om ikke å innføre regler om ekstra grunntilskudd.

§ 4 Beregningsgrunnlaget og forbehold om endringer

- De fire første avsnitt er unødvendig. Disse omhandler forutsetninger for tilskuddsberegningen, som er satt i barnehageloven og finansieringsforskriften. Disse avsnittene kan tas ut av forskriften.

Forskriften legger opp til forbehold som gjelder:

- *Stortinget vedtar endringer for eiendomstilskudd*
- *Endringer som følger av pensjonsberegning for barnehagene*.
- PBL påpeker at angjeldende forskrift fastsetter satsen for grunntilskudd. Eiendomstilskudd og pensjonsberegningen for barnehagene påvirker ikke selve satsen, og disse to forbehold bør tas ut.

Når det gjelder forbeholdet:

- *Nasjonale myndigheter vedtar endringer i lov og forskrift i løpet av tilskuddsåret som medfører endringer i beregninger av satser*.

PBL mener bestemmelsen må tas bort. Det er begrensinger i adgangen til å gi endringer i lov og forskrift tilbakevirkende kraft, bl.a. av hensynet til forutberegnelighet.

Eventuelle justeringer av satsen bør ikke skje uten etter forutgående varsel. Dette er særlig viktig for forutberegneligheten, dersom justeringen innebærer nedgang i tilskuddsnivå. Forutgående varsel vil også muliggjøre oppdagelse av feil ved beregninger.

- PBLs innspill om selve beregningsgrunnlaget:

* Refusjon fra andre kommuner
I selvkosten trekker Sortland kommune ut kr -4 842 879 på andre tilskudd og refusjoner. Av dette er kr 3 836 441 refusjoner kommunen har mottatt fra nabokommuner som har bostedsbarn i en barnehage i Sortland kommune ifølge saksbehandler Hilde Ongstad:

«Dette gjelder ikke spes.ped., men barnehageplass for barn som er bosatt i omsorgskommune, men som har barnehageplass i Sortland kommune.

All inntekt kan dokumenteres med faktura. Som eksempel på fakturering vedlegges Kvæfjord kommunes faktura for høsten 2025. Refusjoner fra kommuner skal stå under Andre tilskudd og refusjoner.»

Vi kan ikke se at kommunen har hjemmel for å trekke ut disse refusjonene. Det er ikke relevant hvor barnet bor. Viser til regelverkstolkning fra Udir:

«Det følger av forskriften § 3 første ledd at kommunen skal gi driftstilskudd per heltidsplass. Tilskuddet skal beregnes ut fra gjennomsnittlige driftsutgifter per heltidsplass i tilsvarende kommunale ordinære barnehager fratrukket administrasjonsutgifter, pensjonsutgifter og arbeidsgiveravgift på pensjonsutgifter. Antall barn som går i de kommunale barnehagene legges til grunn, uavhengig av hvilken kommune de er bosatt i. Videre skal kostnadene knyttet til gjestebarna også være med i beregningsgrunnlaget. Kostnader som blir dekket av en annen kommune gjennom en avtale om refusjon, er ikke en inntekt som kan trekkes fra beregningsgrunnlaget.»
https://www.udir.no/regelverkstolkninger/barnehage/refusjon/refusjon-for-barn-i-kommunale-barnehager/

* Manglende oppdatering av kommunal deflator
Grunntilskuddssatsene skal fremskrives med kommunal deflator for å reflektere forventet lønns- og prisvekst i perioden frem til tilskuddsåret. Dersom deflatoranslaget som er lagt til grunn i satsgrunnlaget ikke er oppdatert i tråd med siste tilgjengelige anslag fra for eksempel revidert statsbudsjettet eller Det tekniske beregningsutvalget, vil satsene bli fastsatt på bakgrunn av en undervurdert kostnadsvekst. Over tid kan selv beskjedne avvik i deflatoranslaget gi merkbare utslag i tilskuddsnivået. Både av hensyn til kommunens eget budsjettarbeid og av hensyn til de private barnehagenes budsjettarbeid hadde det vært en fordel dersom kommunen hadde benyttet de sist oppdaterte anslag for forventet lønns- og prisvekst. Sortland kommune sitt beregningsgrunnlag benytter deflatoranslag som undervurderer den reelle kostnadsveksten.

§ 5 Dokumentasjon på beregningen
- PBL mener bestemmelsen er overflødig og kan tas bort

§ 6 Enkeltvedtak om kommunalt tilskudd
- PBL mener innholdet i bestemmelsen gjelder saksbehandling, og tilfører ikke forskriften substans. Disse tema hører hjemme i generelle saksdokumenter, og bør tas ut av forskriften.